

ÅRSRAPPORT 2019

Læringsmiljøutvalget NTNU

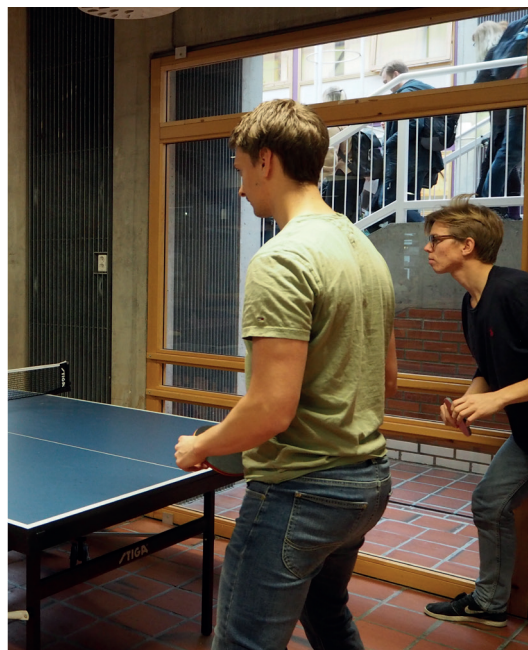
Utgitt av LMU februar 2020.

Lay-out: NTNU Grafisk senter/kommunikasjonsavdelingen

Trykk: NTNU Grafisk senter

ÅRSRAPPORT 2019

Læringsmiljøutvalget NTNU

**Universell utforming
undervisning og læring**

<https://www.vuu.no/undervisning-og-laering>

Prosjekt God Start

[https://nfye.w.uib.no/files/2017/12/
P-5-Prosjekt-God-Start.pdf](https://nfye.w.uib.no/files/2017/12/P-5-Prosjekt-God-Start.pdf)

NTNUs veiledningsportal

<https://innsida.ntnu.no/veiledning>

LMUs nettside

[https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/
Læringsmiljøutvalget+++LMU](https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Læringsmiljøutvalget+++LMU)

INNHOOLD

Bakgrunn	6
Rammer og føringer for arbeidet	6
LMU som premissleverandør og pådriver	6
Fokusområde – psykososialt læringsmiljø	6
Ett universitet i tre studiebyer	7
Høy studenttilfredshet – helse, trivsel og velferd	8
Utvikling av faglig og sosialt miljø	9
Undervisnings- arbeids og vurderingsformer og kontakt med arbeidslivet	10
Universelt utformet læringsmiljø	11
Økt innflydelse og medvirkning	12
Mottak av nye studenter	13
Varsling – mobbing, seksuell trakasering med mer....	14
Forebygge ensomhet og helseplager	15
LMUs anbefalinger og råd til ledelsen	16
Læringsmiljøutvalgets medlemmer 2019	17
NTNU mandat for LMU	19

**ET HELHETLIG
LÆRINGSMILJØ
VED NTNU GJELDER:**

Fysisk læringsmiljø

– bygninger og fysiske omgivelser.

Psykososialt læringsmiljø

– mellommenneskelige forhold.

Organisatorisk læringsmiljø

– organisering og systemer.

Digitalt læringsmiljø

– teknologi som støtte for studentenes læring.

Pedagogisk læringsmiljø

– rammene for den pedagogiske aktiviteten som påvirker studentenes læring.

Bakgrunn

LMUs årsrapport gir en helhetlig og overordnet vurdering av læringsmiljøet ved NTNU. Den er skrevet med grunnlag i fakultetenes kvalitetsmeldinger, Studiebarometeret, Studentenes helse og trivselsundersøkelse (SHOT), innspill fra de lokale underutvalgene i Gjøvik og Ålesund og egne drøftinger i Læringsmiljøutvalget.

Rammer og føringer for arbeidet

NTNU vedtok i 2019 Politikk for kvalitet i og utvikling av studieporteføljen som et ledd i å operasjonalisere NTNUs strategi. Politikken gir føringer i kvalitetsarbeidet gjennom fem utvalgte kvalitetsområder som skal prioriteres i studietilbud og studieporteføljen: strategi, Ett universitet i tre studiebyer, Læringsmiljø, Faglig bærekraft og Økonomisk bærekraft. Kvalitetsområdene skal vise vei i arbeidet, og innen hvert område er det løftet frem krav som skal vektlegges i kvalitetsutviklingen av porteføljen. Kvalitetsarbeidet skal bidra til utvikling av felles kvalitetskultur, og fremme felles verdier og forståelse over hva som forventes.

Ifølge politikken skal følgende vektlegges i vurderingen av læringsmiljøet:

- Studietilbudene skal ha et helhetsperspektiv på læringsmiljø og studentens faglige utvikling.
- Studietilbudene og infrastrukturen skal legge til rette for god faglig og sosial samhandling mellom studenter og ansatte.
- Læringsmiljøet preges av studentinvolvering og gode strukturer for studentdemokrati.

LMU som premissleverandør og pådriver

LMU skal være en pådriver og premissleverandør for utviklingen av studentenes læringsmiljø, og skal ha et helhetlig og overordnet blikk på NTNUs arbeid med læringsmiljø. NTNU definerer læringsmiljø til organisatoriske, pedagogiske, psykososiale, fysiske og digitale forhold som gir forutsetninger for studentenes læring og oppnåelse av læringsutbytte.

Fokusområde – psykososialt læringsmiljø

Etter Studenttingets og LMUs anbefaling ble psykososialt læringsmiljø utpekt som felles fokusområde for kvalitetsarbeidet i NTNU for 2018. LMU besluttet å ha dette som prioritert fokus også i 2019 for fakultetenes utvikling av læringsmiljø.

Psykososialt læringsmiljø omhandler mellommenneskelige forhold i og rundt læringsprosessene. Det berører trivsel og samhandling mellom studenter og ansatte og mellom studentene.

NTNU er opptatt av at studentene skal trives, oppleve mestring i studiehverdagen og oppnå fastsatt læringsutbytte. LMU er opptatt av at alle studentene skal oppleve å bli tatt imot på en god og inkluderende måte av både ansatte og studenter. NTNU og Samskipnaden samarbeider om å ivareta studentenes helse, trivsel og velferd.

Fakultetenes kvalitetsmeldinger viser at det jobbes systematisk med å legge til rette for at studentene skal trives, oppleve mestring i studiehverdagen, og oppnå fastsatt læringsutbytte. Fakultetene har iverksatt flere tiltak i samarbeid med studentene, Studentsamskipnaden, studentfrivilligheten, linjeforeninger m. fl.

ETT UNIVERSITET I TRE STUDIEBYER

Den nye Politikk for kvalitet og utvikling av studieporteføljen krever diskusjon og refleksjon rundt hvordan vi skal forstå og implementere den. Flere av kvalitetsområdene går over i hverandre, liksom kravene som skal vektlegges. Kvalitetsområdet Ett NTNU – tre studiebyer skal bl.a. vektlegge et helhetlig læringsmiljø basert på felles identitet og lokal kulturbygging. Psykososialt miljø handler i stor grad om utvikling av felles identitet og kultur.

I 2019 ble det skrevet en treårig plan for NTNUs satsing på læringsareal, inkludert identitetsareal. Av læringsareal ble det utviklet ett areal som støtter studentaktiv læring i Realfagsbygget. Det ble etablert 5 piloter på læringsareal som støtter undervisning på tvers av campusbyene, hvorav tre av disse også kan benyttes til studentaktiv læring. Videre ble det planlagt en pilot på læringsareal på Tunga hvor det legges til rette for studentaktiv læring. Arealet skal ferdigstilles mars 2020. For identitetsareal, som fremmes av fagmiljøene som tiltak for å sikre et godt, trygt, engasjerende og inkluderende læringsmiljø, ble det planlagt utvikling av to piloter på identitetsareal i 2020.

Med utgangspunkt i hva fakultetene beskriver av tiltak når det gjelder å tilrettelegge undervisningen som en samhandlingsarena mellom faglige ansatte, studentene og andre «kulturbærere», kan det kanskje ses på som et uttrykk for å skape identitet og utvikling av felles kultur:

- Legge til rette for aktiv kontakt med studenter i samlingsbaserte utdanninger
- Studentaktiverende undervisning hvor studentene aktivt deltar i dialog med underviser
- Økt fokus på obligatorisk undervisning og bruk av gruppearbeid og gruppeprosesser for utvikling av psykososialt miljø
- Ekstrasamlinger for deltidsstudenter for å få de mer inkludert i utviklingen av læringsmiljøet
- Mentorordning samt tiltak for å koble tidligere og nåværende studenter sammen
- Ordninger med studentassistenter, læringsassistenter, kullkoordinatorer, kontaktpersoner for studenter, tildeling av veileder ved studiestart.

Et studietilbud som tilbys i flere studiesteder, skal ha like læringsutbyttebeskrivelser og likeverdig læringsmiljø. Studieporteføljen skal bidra til hensiktsmessig intern arbeidsdeling og synliggjøre regionenes styrker. Pedagogisk bruk av digitale verktøy skal bidra til å sikre likeverdige studietilbud i alle studiebyene. God infrastruktur IKT og ansatte og studenters kompetanse i bruk av digitale verktøy, er en viktig forutsetning også for å nå målsettingene innen kvalitetsområdet Et NTNU og tre byer.

HØY STUDENTTILFREDSHET – HELSE, TRIVSEL OG VELFERD

Studiebarometeret 2019 viser at de fleste studentene i NTNU alt i alt er fornøyde med studenttilværelsen. I 2019 deltok 5775 studenter og svarprosenten ble på hele 50%, litt bedre enn nasjonalt på 49% og bedre enn i 2018 med 46%.

Resultatene fra SHOT 2018 viser at studentene gir god score på studentmiljøet, helsetilbudet og fadderordningen. Mest fornøyd med tilbudene er studentene i Trondheim (74%), etterfulgt av Ålesund (59%) og Gjøvik (56%), mot et landsgjennomsnitt på 67%. At Trondheim scorer høyt, kan forklares med lange tradisjoner med høyt studentengasjement i lag og foreninger, og at NTNU, Trondheim kommune, SiT m.fl legger godt til rette for at studenter skal ha det bra.

For å lykkes med Ett NTNU – tre studiebyer – er LMU opptatt av at NTNU jobber systematisk med å videreutvikle helse-, trivsels- og velferdsfaktorer som påvirker studentenes psykososiale læringsmiljø, og at det skjer i tett samarbeid med SiT, studentfrivilligheten, linjeforeningene, kommunene og relevante lokale aktører.

UTVIKLING AV FAGLIG OG SOSIALT MILJØ

Det generelle inntrykket fra Studiebarometeret 2019 og 2018 er at de fleste studentene ved NTNU er godt fornøyd med det faglige og sosiale miljøet på studieprogrammene mellom studenter, men litt mindre fornøyd med miljøet mellom de faglige ansatte og studentene, jfr tabell 1.

Tilfredshet faglig og sosialt miljø	2019	Nasjonalt 2019	2018
Sosialt miljø blant studentene	4,1	3,8	4,0
Faglig miljø blant studentene	4,0	3,9	4,0
Miljøet mellom studentene og de faglige ansatte	3,5	3,6	3,6

Tabell 1 – Studiebarometeret 2019– 2018– Tilfredshet faglig og sosialt miljø

Som det fremgår av tabellen har resultatene holdt seg stabile over tid. Kvalitetsmeldingene viser at fakultetene har gjennomført mange nye tiltak knyttet til faglig og sosialt miljø for studentene blant annet:

- Ulike faglige arrangementer og seminar om karrierevei, karrieremuligheter, masteroppgaveskriving mm.
- Etablering faste identitetsarealer og baserom for å skape faglig og sosial identitet og vennskap innenfor og på tvers av årskull.
- Utvikling av studentaktiverende undervisning.
- Sosiale miljøtiltak som f.eks. idrettsseminar, huskonsserter, utlån av rom, quiz-kvelder mm.
- Økt fokus på økonomisk støtte til alkoholfrie arrangementer.
- Samarbeid med tillitsvalgte og linjeforeningene om mottak av nye studenter.
- Etablere Code of Conducts som gir retningslinjer for ønsker/uønsket oppførsel.
- Etablering av Facebook-grupper for å komme i kontakt med studenter med bla. informasjon om ulike arrangement.

Flere rapporterer om økt økonomisk støtte til linjeforeningene for å bedre studiemiljøet og redusere mobbing og trakassering. Mange rapporterer også om tettere samarbeid med linjeforeningene i forbindelse med mottak av nye studenter.

Alle fakultetene har i løpet av 2019 innført mentorordning for nye studenter. Institutt for Marin teknikk etablerte i 2018 et pilotprosjekt med mentorordning for alle 1 årskurs-studenter for å sikre god inkludering og forventes å redusere frafall. Prosjektet ble videreført i 2019 og skal evalueres etter 3 år. MH-fakultetet har innført mentorordning for førsteårsstudentene på BA-utdanningene. Mentorordningene er i tråd med Studenttingets ønske om en mentorordning for alle studenter ved NTNU. Etablering av mentorordning er også et tiltak for å forebygge ensomhet og redusere helseplager.

Flere fakulteter rapporterer også at de har utviklet rutiner og retningslinjer for bl.a å bedre ivareta milepæler og kritiske momenter i studentens «livsløp»/studentreise, ønsket/uønsket oppførsel, fadderuke, bruk av alkohol mm, samt utviklingsplaner for å sikre adekvat og forutsigbar oppfølging, og at det gjennomføres ulike lokale kartleggings- og spørreundersøkelser. Til sammen mange gode tiltak som både direkte og indirekte bidrar til å utvikle studentenes psykososiale læringsmiljø.

LMU er opptatt av at fakultetenes tiltak bør følges opp slik at man kan se hvilken effekt de har på det faglige og sosiale miljøet.

UNDERVISNINGS- ARBEIDS OG VURDERINGSFORMER OG KONTAKT MED ARBEIDSLIVET

Valg av undervisnings-, arbeids- og vurderingsformer har stor betydning for utvikling av det psykososiale læringsmiljøet. Ifølge Studiebarometeret 2019 opplever studentene at skriftlig innlevering, forelesning og prosjektarbeid bidrar til læring, mens digitale arbeidsformer, feltarbeid/ekskursjoner, seminar og simulering/rollespill i liten grad bidrar til læring. Studentene opplever at digitale verktøy ikke brukes på en slik måte at de blir aktivt involvert i undervisningen, og at faglige ansatte ikke har nødvendig kompetanse i å bruke digitale verktøy på en studentinkluderende måte.

LMU oppfordrer til økt bruk av studentaktive læringsplattformer, hospitering, prosjekt- og gruppearbeid fordi de krever mer samhandling mellom studentene og kan være et verktøy for å styrke studentenes læring og sosialt og faglig miljø. Et premiss for kvalitet i utdanningen er at ansatte tilbys tilstrekkelig opplæring i teknisk bruk av læringsplattformer, også i tilpasning til eget fagområde.

Studiebarometeret 2019 rettet fokus mot blant annet tilknytning mot arbeidslivet. NTNU scorer under kritisk nivå hos NOKUT som er 3.25 på følgende spørsmål som alle knytter seg til kontakt med arbeidslivet:

- Det er mulighet for å jobbe med prosjekt/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet (2,9)
- Representanter fra arbeidslivet bidrar i undervisningen (2,9)
- Jeg får innføring i hvordan formidle min kompetanse til potensielle arbeidsgivere (2,7)

Svarene er sammenfallende med funn i kandidatundersøkelsen 2019. LMU anser det som viktig at det rettes oppmerksomhet rundt disse forholdene fremover i utvikling av kvalitet i studieprogrammene. Det bør også bli bedre informasjon til studentene via nettsider om kontakt med arbeidslivet i emner og studieprogram og studieveiledning og karriererådgivning bør styrkes.

Studentene må få økt kunnskap og kompetanse om hvilke generelle og fagspesifikke læringsutbytter de innehar etter endt utdanning.

UNIVERSELT UTFORMET LÆRINGSMILJØ

LMU vil berømme det gode arbeidet som gjøres med tilrettelegging. Tiltak innen universell utforming bør stå sentralt for å redusere behovet for individuelle tilpasninger. Likevel må studenter med tilretteleggingsbehov som ikke kan løses via universell utforming, være sikret individuell tilrettelegging. God tilrettelegging er lønnsomt fordi studentene gis mulighet til å nå sine læringsmål, det øker deres jobbmuligheter og det er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Våren 2019 har Universell og Uniped gjennomført opplæring i universell utformet læringsmiljø, dets betydning for studentenes studiehverdag og loverk knyttet til universell utforming og likestilling. Opplæringen ble gjennomført for ansatte ved NTNU i Gjøvik. Høsten 2019 ble universell utforming inkludert som ett av temaene i opplæringen i utdanningsfaglig basiskompetanse ved NTNU, og det ble opprettet en valgmodul der deltakere fikk tilbud om 20 timer fordypning.

En endring i forskriften om universell utforming av IKT medfører at alle digitale læremidler skal være universelt utformet fra 01.01.2021. NTNUs Utviklingsplan for læringsstøtte beskriver tiltak for å støtte arbeidet med universell utforming av digitale læringsressurser, deriblant utvikling av opplæringstilbud og utrulling av verktøyet Ally i Blackboard. Det er gjennomført frivillig utprøving i ulike testmiljø, og erfaringer så langt er at Ally er en tjeneste som gjør det mulig å komme i gang med universell utforming i Blackboard. Tjenesten skal tas i bruk av alle fra og med høsten 2020.

ØKT INNFLYDELSE OG MEDVIRKNING

Det fremgår av politikken at studietilbudene skal ha et helhetsperspektiv på læringsmiljø og studentens faglige utvikling, og studietilbudene og infrastrukturen skal legge til rette for god faglig og sosial samhandling mellom studenter og ansatte.

I NTNUs kvalitetssystem beskrives hvordan studenter skal medvirke i kvalitetsarbeidet, bla annet gjennom referansegruppe-metodikken og studentdemokratiet. NTNU ønsker å legge bedre til rette for økt studentmedvirkning, og tar ansvaret for opplæring av studenttillitsvalgte i referansegruppe-metodikken.

Studiebarometeret 2018 og 2019 viser at studentene er mindre tilfreds med tilbakemeldinger og muligheten for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammene, og hvordan NTNU følger opp innspillene, jfr tabell 2. Dette er en trend som gjelder hele sektoren, og har holdt seg stabilt lavt over flere år. LMU registrerer en negativ utvikling og at det er lav tilfredshet med hvordan studentenes innspill blir fulgt opp.

Tilfredshet medvirkning	2019	Nasjonalt	2018
Tilrettelegges for medvirkning gjennom studenttillitsvalgt, fagutvalg, studentparlament etc	3,7	3,6	3,8
Mulighet for å innspill på innhold og opplegg i SP	3,4	3,3	3,5
Hvordan innspill blir fulgt opp	3,0	3,0	3,1

Tabell 2 – Studiebarometeret 2018 – 2019 Tilfredshet medvirkning.

Fakultetene rapporterer om mange strukturelle tiltak for å legge bedre til rette for at studentene skal ha mulighet å komme med innspill og tilbakemeldinger, utover ordningen med referansegrupper:

- Innført klassens time, faste møter mellom ledelse og fakultetstillitsvalgte studenter
- Forsterket instituttens førstelinje- og kartleggingsfunksjon
- Oppnevnt faglige veiledere for studieprogrammene, samt fordelt administrative veiledere
- Kullkoordinatorer som er kontaktperson for studentene

LMU registrerer at fakultetene har iverksatt mange gode tiltak for å øke studentenes mulighet til økt medvirkning og innflytelse, og anbefaler at dette arbeidet følges opp.

MOTTAK AV NYE STUDENTER

Psykososialt læringsmiljø handler også om hvordan fakultetene tar imot nye studenter. Studiebarometeret 2018 viser at studentene var middels fornøyde med hvordan de var mottatt på studieprogrammet da de var nye (3.7, likt med nasjonal score). Dette spørsmålet ble ikke gjentatt i Studiebarometeret 2019.

Fakultetenes kvalitetsrapportering viser en høy bevissthet rundt det å skape gode mottak og mer helhetlig studiestart for nye studenter. Eksempler på iverksatte tiltak er:

- Oppstartsprogrammer for økt gruppetilhørighet og trivsel som introduksjonskurs i språk, akademisk skriving, speed-veiledning
- Obligatorisk undervisning i oppstartsuken, etablering av kollokvier
- Fadderopplegg for internasjonale studenter
- Tilrettelegging for studenter med særskilte behov
- Studierådgivning, tilbud om samtale med studieprogramleder om studiehverdag og faglige utfordringer

Det er høy deltakelse i fadderordningene og studentfrivilligheten ved NTNU. Dette er gode arenaer for å knytte vennskap og nettverk den første tiden, og bidrar til å forebygge ensomhet og utenforskap. Det er derfor viktig at NTNU bidrar med å få ut informasjon om fadderopplegget og linjeforeningene til de nye studentene. Flere av fakultetene rapporterer om økt økonomisk støtte til linjeforeningene, særlig til alkoholfrie arrangement, og til et tettere faglig-sosialt samarbeid i forbindelse med fadderperioden.

LMU registrerer at NTNU fremdeles ikke har retningslinjer for håndtering av rusmisbruk, eventuelt mistanke om rusmisbruk i utdanningen. NTNU gjennom HR avdelingen arbeider med å få på plass felles retningslinjer for studenter og ansatte, og å få dette innarbeidet i NTNUs HR-politikk. LMU forventer at dette arbeidet gis høy prioritet.

VARSLING – MOBBING, SEKSUELL TRAKASERING MED MER

Studentrepresentantene i LMU har tidligere kritisert NTNU for å ha gjort for lite når det gjelder å få på plass varslingsrutiner og systemer om mobbing og trakassering. Tall fra SHOT-undersøkelsen 2018 viser at langt flere studenter ved NTNU rapporterer om seksuell trakassering (22%) enn om mobbing (4%). Studentene oppgir selv at de vanligste former for seksuell trakassering er uønsket berøring, klemming eller kysning samt nærgående blikk eller kroppsbevegelser.

Resultater fra Studiebarometeret 2019 viser at kun 20% oppgir å ha fått informasjon om retningslinjer for trakassering og mobbing der hvor studenter er involvert. 42% har svart at de ikke vet om de har fått informasjon om varslingssystemet og 38% sier de ikke har mottatt informasjon. Dette viser at NTNU har behov for et velfungerende varslingssystem, og at det må komme raskt på plass.

LMU støtter studentenes og Studentombudets krav om at NTNU må få på plass gode rutiner og systemer. NTNU har nå satt i gang en større prosess som bl.a. skal føre til en felles varslingskanal for alle ved NTNU inkludert studentene og en sammenslåing og revidering av NTNUs sider om konflikthåndtering, varsling og seksuell trakassering.

LMU er opptatt av at alle ansatte som har kontakt med studenter har tilstrekkelig kunnskap og kan veilede studenter om hvor de kan henvende seg ved behov for hjelp og bistand. NTNUs Veiledningskanal gjør det enklere for alle å finne ut hvor det er mulig å få veiledning og bistand. Digitale tjenester kan ikke ivareta den relasjonelle dimensjonen som oppstår ved menneskelig kontakt, og for studenter som er ensomme eller som sliter, er det viktig med knutepunkter på de ulike campusene.

FOREBYGGE ENSOMHET OG HELSEPLAGER

LMU er opptatt av at studentene skal sikres et inkluderende sosialt og faglig miljø som har stor innvirkning på studentenes mestring og læring. Selv om Studiebarometeret 2018 og 2019 viser høye score på faglig og sosialt miljø mellom studentene, viser resultatene fra SHOT 2018 at mange av NTNUs studenter sliter med alt fra eksamensangst, ensomhet til mer alvorlige psykiske plager.

Flere av fakultetene har sterkt fokus på det psykososiale læringsmiljøet og rapporterer om gode tiltak for å sikre et trygt og inkluderende læringsmiljø. LMU vil trekke frem IE fakultetets arbeid med eget studiestartprosjekt og etablering av rutiner for oppfølging av ensomme studenter. Alle fakultetene har etablert mentorordninger for nye studenter og har økt sin støtte til linjeforeningene som tiltak for å forebygge ensomhet og helseplager.

LMU vil fremheve det gode kurstilbudet som finnes både i NTNU og SiT og som på ulike måter bidrar til en god start på studentlivet og gir økt mestring.

LMUs anbefalinger og råd til ledelsen

Studentenes psykososiale læringsmiljø var ledesnor i arbeidet med utvikling av studentenes læringsmiljø ved hele NTNU i 2018, og har også i 2019 vært prioritert fokusområde for arbeidet med utvikling av læringsmiljø. NTNU vedtok i 2019 Politikk for kvalitet i og utvikling av studieporteføljen som et ledd i å operasjonalisere NTNUs strategi, og der er Læringsmiljø ett av fem utvalgte kvalitetsområder.

LMU forventer at de grep NTNU har iverksatt for å styrke oppfølgingen av læringsmiljøet i 2018 og 2019, bidrar til at resultatene fra ulike studentundersøkelser følges tett opp på fakultets-, institutt- og studieprogramnivå.

LMU anbefaler at NTNU retter spesiell oppmerksomhet på følgende tiltak:

- styrke mottaket av førsteårsstudenter, og bidra til at andelen ensomme studenter reduseres. Mottaket bør være lokalt tilpasset NTNUs studieportefølje som er heterogen både når det kommer til faginnhold og studentantall på de ulike studieprogrammene. Økt støtte til linjeforeningene og et tettere faglig-sosialt samarbeid.
- arbeide mer aktivt for Ett NTNU – 3 byer gjennom lik undervisningskvalitet ved studietilbud som tilbys ved flere studiesteder. Bedre infrastruktur og å øke ansatte og studenters digitale kompetanse vil bidra til å styrke det pedagogiske og det digitale læringsmiljøet. LMU anbefaler at digitalt og pedagogisk læringsmiljø er et felles satsingsområde for 2020.
- legge bedre til rette for at studentene kan medvirke i kvalitetsarbeidet og sikre at studentenes innspill og tilbakemeldinger aktivt følges opp. LMU anbefaler at NTNU tar ansvar for opplæring av studenter i medvirkning i kvalitetsarbeidet.
- følge opp funnene i Kandidatundersøkelsen 2019 gjennom å legge bedre til rette for at studentene kan knytte kontakt med arbeidslivet og å øke studentenes kunnskap om hvordan deres kompetanse kan brukes i arbeidslivet.
- arbeide for at NTNU snarest får på plass retningslinjer og system for håndtering av avviksmeldinger og alle typer varslingsaker hvor studenter er involvert, og at organisering, ansvar og opplæring er implementert

Læringsmiljøutvalgets medlemmer 2019:

Ansattrepresentant	Vararepresentant
Anne Borg, rektor / Berit Kjeldstad konstituert Prorektor for utdanning fom 01.08.2019	Jenny Bremer, Avdelingsleder studenttjenester
Lindis Burheim, Eiendomssjef, Eiendomsforvaltning	Anne Karoline Simonsen, Eiendomsutvikler, Eiendomsforvaltning
Tore Romundstad, seksjonssjef Studieseksjonen, MH-fakultetet	Anne Marit Skancke, Seksjonsleder Studieseksjon, Humanistisk fakultet
Jørn Wroldsen, Viserektor NTNU Gjøvik	Gunn Rognstad, Seksjonsleder Seksjon for utdanning, NTNU Gjøvik
Dagrunn Lorgen Jensen, kontorsjef, Institutt for internasjonal forretningsdrift	Elisabeth Simahaug Halvorsen, seksjonsleder, seksjon for utdanning
Studentrepresentant	Vararepresentant
LMU leder Åste Hagerup, Læringsmiljøpolitisk ansvarlig, Studenttinget (kalenderår)	Annbjørg Stø, fagpolitisk leder, Studenttinget (kalenderår)
Astrid Østigård (kalenderår)	Lars Føleide (kalenderår)
Ingrid Folstad (studieår 2018/2019 og 2019/2020)	Jacob Luis Karlsen (studieår 2018/2019) Erik S. Finnes (studieår 2019/2020)
Håkon Øye Heintz (Gjøvik, studieår 2018/2019) Kamilla Heggund (Gjøvik, studieår 2019/2020)	Svein-Erik S. Olsen (Gjøvik, studieår 2019/2020)
Thea Ekerhovd (Ålesund, studieår 2018/2019) Nicolai Ilstad (Ålesund, studieår 2019/2020)	Anders Magnusson (Ålesund, studieår 2019/2020)
Observatør	Vararepresentant
Hilde Apneset, Seksjonssjef HMS-seksjonen, Arbeidsmiljøutvalget	Arbeidsmiljøutvalget (vara) Ingen
Espen Munkvik, Velferdsdirektør Velferdsadministrasjon Studentsamskipnaden	Espen Holm, Direktør for campustjenester Sit Kafe administrasjon, Studentsamskipnaden
Marit Svendsen, seniorrådgiver, faggruppe kvalitetsutvikling, Avdeling for utdanningskvalitet	
Bjerg Næss Frøst, Rådgiver, Tilretteleggingstjenesten	Gisle Marhaug, Rådgiver, Tilretteleggingstjenesten
Jorunn Alstad, Seksjonssjef Bibliotekseksjon for arkitektur, naturvitenskap, teknologi og økonomi, Universitetsbiblioteket	
Sekretariat	
Avdeling for utdanningskvalitet Marit Svendsen / Prorektors stab Anne Sølberg Ellingsen fra oktober 2019	

SAMMENSETNING AV LMU:

- Består av 10 faste medlemmer.
- Fem valgt av og blant studentene.
- Fem ansatte oppnevnte av rektor.
- LMU velger selv sin leder hvert år, vekselvis blant ansattes og studentenes representanter.
- LMU har to underutvalg, i Gjøvik og i Ålesund.

LMUs MANDAT:

Skal ha et helhetlig og overordnet blikk på NTNUs arbeid med læringsmiljø innen:

- pådriver og premissleverandør
- gi uttalelser vedrørende klager
- delta aktivt i planleggingen
- følge utviklingen innen helse, sikkerhet og velferd
- holde seg oppdatert på status læringsmiljø
- rapporter årlig til styret
- holdes orientert om pålegg og enkeltvedtak (tilsyn)

LOKALT UNDERUTVALG NTNU I GJØVIK

Ansattrepresentant	Vararepresentant
Jørn Wroldsén, Viserektor	Gunn Marie Rognstad, seksjonsleder, seksjon for utdanning
Hilde Bakke, Rådgiver IE-IIK-G	Knut Wold – IE-IES-G
Marianne Liland, Universitetslektor MH-IH-G	Randi B. Tosterud, Førsteamanuensis MH-IH-G
Studentrepresentant	Vararepresentant
Leder uLMU Kamilla Heggelund – leder av Parlamentet 2019/2020	Håkon Øye Heintz
Casper Christensen – student MIXD	Martin B. Furunes - student BITSEC
Ludvig V. Thorsen – student BSPLH	Marie Feste – student BLOG
Observatør	Vararepresentant
Anne Mo, Samskipnaden	Marte Tidemann Skappel
Anne Anker Bolstad, studentprest Studentsamskipnaden	
Mona Holmen, førstekonsulent, Biblioteket	
Kari Solfrid Lauritzen, førstekonsulent, Tilretteleggingstjenesten, Seksjon for utdanning	
Steinar Hov, prosjektleder EnTL	
Sekretariat	
Kari S. Lauritzen, førstekonsulent, seksjon for utdanning	

LOKALT UNDERUTVALG NTNU I ÅLESUND

Ansattrepresentant	Vararepresentant
Dagrunn Lorgen Jensen, kontorsjef, Institutt for internasjonal forretningsdrift	Elisabeth Simahaug Halvorsen, seksjonsleder, seksjon for utdanning
Robin Trulsen Bye, førsteamanuensis, Institutt for IKT og Real FAG	Arne Styve
Lars Andre Olsen, Universitetslektor, Institutt for helsevitenskap	
Studentrepresentant	Vararepresentant
Thea Ekerhovd	
Nicolai Ilstad	
Pia Hjertås	
Observatør	Vararepresentant
Ola Sture, Eiendom/drift, Samskipnaden	
Rolf Viddal, Studentsamskipnaden	
Sekretariat	
Tove Storhaug, førstekonsulent, seksjon for utdanning	

NTNU mandat for LMU

Vedtatt av NTNUs styre 15.02.2016

1. FORMÅL

Formål Styret ved NTNU har det overordnede ansvaret for å sikre studentene et godt og fullt forsvarlig læringsmiljø i tråd med universitets- og høyskolelovens § 4-3, punkt 1 og 2. Læringsmiljøutvalget (LMU) rapporterer direkte til styret, og skal gi råd til styret og ledelsen i saker som vedrører læringsmiljøet ved NTNU.

Begrepet læringsmiljø definerer Læringsmiljøutvalgets arbeidsområde:

Begrepet «Læringsmiljø» forstås som de fysiske, psykososiale, organisatoriske, digitale og pedagogiske kontekster der studentenes læring skjer, og som påvirker studenters læringsutbytte.

Dette utdypes på følgende vis:

- **Fysisk læringsmiljø** omhandler utforming og bruk av bygninger og fysiske omgivelser slik at det lager gode rammer for læring og læringsaktiviteter hos alle studenter.
- **Psykososialt læringsmiljø** omhandler mellommenneskelige forhold i og rundt læringsprosessene. Det berører trivsel og samhandling mellom studenter og ansatte, og mellom studentene.
- **Organisatorisk læringsmiljø** omhandler systemer for tilbakemelding og medvirkning, slik at utvalget sikrer studentenes innflytelse og medvirkning i organisasjons- og endringsprosesser som har innvirkning på studentenes totale læringsmiljø.
- **Digitalt læringsmiljø** omhandler bruk av teknologi som støtte for studentenes læring, herunder bruk og utforming av digitale læringsressurser og læringsplattformer.
- **Pedagogisk læringsmiljø** omhandler rammene for den pedagogiske aktiviteten som påvirker studentenes læring. Dette berører utforming av mål, innhold, aktiviteter og vurderinger, men avgrenses mot kvalitetsvurdering av den enkelte læringsaktivitet.

Ut fra denne forståelsen av begrepet skal Læringsmiljøutvalget ved NTNU ha et helhetlig og overordnet bilde på NTNUs arbeid med læringsmiljø. På bakgrunn av dette avgir LMU rapport til Styret og gir innspill i Kvalitetsmeldingsprosessen.

2. ROLLER OG FUNKSJONER

Læringsmiljøutvalget ved NTNU skal ivareta roller, funksjoner og oppgaver presisert i Universitets- og høyskolelovens § 4-3, punkt 3. For LMU ved NTNU betyr dette:

1. Læringsmiljøutvalget skal være forankret i NTNUs system for kvalitetssikring av utdanning. Kvalitetssikringssystemet skal beskrive roller, ansvar og oppgaver i organisasjonen når det gjelder læringsmiljø, slik at enhetene kan rapportere på læringsmiljøet som en del av kvalitetsmeldingen. Rapportene skal behandles i LMU, slik at utvalget kan påvirke sentrale organisasjons- og endringsprosesser, og videre prioriteringer av det som berører studentenes læringsmiljø.
2. Læringsmiljøutvalget skal sikres god informasjon om læringsmiljøet. Dette skjer for eksempel gjennom:
 - a. Innsikt via kvalitetssikringssystemet og tilbakemeldinger fra enhetene
 - b. Data fra læringsmiljøundersøkelsen og andre studentundersøkelser
 - c. Dialogmøter med fakulteter
 - d. Innspill fra studentorganer
 - e. Rapporter fra tilbakemeldings- og avvikssystemet når det gjelder læringsmiljø og HMS-avvik som gjelder studentenes læringsmiljø.
 - f. Egne saker tatt opp i møter i utvalget, underutvalgene eller arbeidsutvalget

3. Læringsmiljøutvalget rapporterer til styret i en egen årlig rapport. Dette er en overordnet rapport om NTNUs helhetlige arbeid med læringsmiljø, og bygger blant annet på innsikt utvalget har fått gjennom arbeidet beskrevet i punkt 2.
4. Læringsmiljøutvalget skal gi uttalelser vedrørende klager på læringsmiljøet. Dette skal skje gjennom innsyn i studentenes avviks- og tilbakemeldingssystem, eller via tilbakemeldingen fra fakultetene. LMU skal kunne se på klager på overordnet nivå, og avvik som ikke lukkes eller gjentakende klagesaker.
5. Læringsmiljøutvalget skal være en pådriver og premissleverandør som aktivt deltar i planleggingen av NTNUs arbeid med utvikling av et inkluderende, mangfoldig og universelt utformet læringsmiljø.
6. LMU skal nøye følge utviklingen i spørsmål som har med studentenes helse, sikkerhet og velferd å gjøre. Dette skal gjøres i forståelse med Studentsamskipnaden. LMU skal holde seg orientert om pålegg og enkeltvedtak som Arbeidstilsynet treffer vedrørende studentenes læringsmiljø.

3. SAMMENSETTING

LMU ved NTNU består av 10 faste medlemmer, hvorav fem representanter fra studentene og fem fra ansatte. LMU velger selv sin leder hvert år, vekselvis blant ansattes og studentenes representanter.

Alle de faste representantene skal ha personlig vararepresentant. Alle studiesteder skal være representert i LMU, og det gjelder både studentene og ansatte. Ledere/nestledere fra lokale underutvalgene sikrer lokal forankring.

Studentene

Studentrepresentanter velges av sentralt og lokalt studentdemokrati med personlige vara, og slik at alle studiesteder er representert. Alle studentene oppnevnes fra samme tidspunkt uavhengig av campustilhørighet, og for et år av gangen. Studentenes representanter fordeles på følgende vis:

- Tre studentrepresentanter fra NTNU Trondheim (to fra sentralt studentdemokrati, en åpen plass)
- En studentrepresentant fra NTNU Gjøvik (velges av lokalt studentdemokrati)
- En studentrepresentant fra NTNU Ålesund (velges av lokalt studentdemokrati)

Ansatte

Ansattes representanter oppnevnes av rektor med personlige vara slik at alle studiesteder er representert. Ansattes representanter oppnevnes for to år. Ansatte i Læringsmiljøutvalget fordeles på følgende vis:

- Tre ansattrepresentanter fra ledelsen ved NTNU Trondheim
- En ansattrepresentant fra ledelsen ved NTNU Gjøvik
- En ansattrepresentant fra ledelsen ved NTNU Ålesund

Observatører

LMU inviterer observatører med møte- og forslagsrett, og velger observatører som bidrar til at LMU ivaretar nødvendige funksjoner ut fra formål, roller og oppgaver. Eiendomsforvaltningen, Studentsamskipnaden, AMU, bibliotekjeneste og tilretteleggingstjenesten må være representert. Det bør innkalles en observatør som arbeider i fellesadministrasjonen med NTNUs kvalitetssikringssystem. Utover dette kan observatører kalles inn fast eller etter behov.

LOKALE UNDERUTVALG

Det sentrale læringsmiljøutvalget skal ha to underutvalg, ett ved NTNU Gjøvik og ett ved NTNU Ålesund. Underutvalgene skal ivareta studenter ved regionale campus, og arrangere møter senest to uker før LMU har sitt møte. En statusoppdatering fra underutvalgene skal være fast post på programmet ved LMU-møtene.

Underutvalgene ved NTNU Gjøvik og NTNU Ålesund skal ha følgende oppgaver:

- Sikre kontakt mellom studenter og lokal ledelse for å følge opp læringsmiljørelaterte oppgaver og bidra til at lokale tiltak blir iverksatt.
- Dokumentere utvalgets arbeid og rapportere til LMU og lokale ledelsesnivåer i tråd med kvalitetssystemet.

Sammensetning

De lokale underutvalgene skal bestå av 3 studentrepresentanter og 3 representanter fra ansatte med personlig vararepresentanter. Studentenes representanter oppnevnes av studentdemokratiet, hvorav minst en student skal være medlem av øverste studentorgan for å sikre god kommunikasjon. Rektor delegerer ansvaret med å utnevne representanter for ansatte i underutvalgene til viserektorene ved NTNU Gjøvik og NTNU Ålesund. Utvalgenes leder eller nestleder skal sitte i det sentrale LMU for å sikre den lokale forankringen.

4. SEKRETARIATSFUNKSJON

Rektor skal sørge for at sekretariatsoppgavene for LMU og underutvalgene ivaretas på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det skal etableres et arbeidsutvalg (AU) i tilknytning til LMU bestående av leder av LMU, sekretær, en ansatt- og en studentrepresentant som forbereder sakene før møtene og i oppfølgingen i etterkant av møtene. Funksjonen organiseres inn i stab til prorektor for utdanning.

LMU-sekretær har særlig ansvar for koordinering og kontakt mellom LMU og de lokale underutvalg. De lokale underutvalgene må også tilstås sekretariatsfunksjon ved de lokale studiesteder.

5. ARBEIDSMÅTE

LMU skal ha 6 årlige møter, og alle møter skal legges innenfor studentenes studieår. Alle fakulteter skal besøkes i løpet av en toårig syklus gjennom et dialogmøte, dette gjelder også for lokale underutvalg.

LMU konstituerer seg selv med leder og nestleder, som velges for et år av gangen, vekselvis blant de ansattes og studentenes representanter. Leder kaller inn til møtene og innkalling med sakliste skal være skriftlig. Referat fra møtene skal være tilgjengelig på nett. LMU er beslutningsdyktig når minst 7 medlemmer er på møtet. Ved stemmelikhet får lederen dobbel stemme, og det er ikke tillatt å stemme blankt. Der medlemmer i utvalget anses som inhabile og ved konfidensialitet, gjelder vanlige regler.

6. ENDRING AV MANDAT

Endringer i LMUs mandat vedtas av NTNUs styre.

ÅRSRAPPORT 2019
Læringsmiljøutvalget NTNU

Ved NTNU – Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skapes kunnskap for en bedre verden og løsninger som kan forandre hverdagen.

NTNU har hovedansvaret for den høyere teknologiutdanningen i Norge og er landets fremste institusjon for utdanning av ingeniører. Universitetet har flere profesjonsutdanninger og et bredt fagtilbud innen naturvitenskap, samfunnsfag, lærerutdanning, humaniora, medisin og helsefag, økonomisk-administrative fag, arkitektur og kunstfag.

NTNU har fire tematiske satsingsområder for forskning i 2014–2023: NTNU Bærekraft, NTNU Energi, NTNU Havrom og NTNU Helse. Bioteknologi, IKT og nanoteknologi er NTNUs strategiske satsing på muliggjørende teknologier i perioden 2011–2020.

NTNU har et bredt internasjonalt nettverk og det er egne NTNU-kontor i Japan og Brussel (sammen med Universitetet i Bergen og SINTEF).

7491 Trondheim | Tlf: 73 59 50 00